EVANJELICKÁ RATOLESŤ

Časopis Cirkevného zboru ECAV v Modre – Kráľovej
30. ročník Číslo 2

„Vieru otcov zachovaj nám, Pane.“

Potvrdení vo viere – Konfirmácia 2026

Svetový deň modlitieb
8. marec 2026

Deň pred Vianocami 2025 oslávila 90. narodeniny v tom čase najstaršia členka nášho CZ sestra Mária Valachová. Pri príležitosti životného jubilea ju navštívila aj pani farárka a prislúžila jej Večeru Pánovu.

Po Veľkej noci prišla smutná správa, že sestra Mária zomrela. Na kare horela svieca – dar CZ – ako svetlo nádeje jej nového života po smrti.

V nedeľu 3. mája t. r. oslávil okrúhle 90. narodeniny vyslúžilý brat kurátor, Ján Uherčík, ktorý je najstarším členom CZ.

Ďakujeme Pánu Bohu za požehnaný život a na ďalšej ceste jubilantovi prajeme Boží pokoj, silu a radosť z Božej prítomnosti.

POĎTE KU MNE VŠETCI… A NÁJDETE ODPOČINUTIE!

Kázeň sestry zborovej farárky pri príležitosti ekumenického Svetového dňa modlitieb 2026

Pane Ježišu Kriste, prichádzame k Tebe unavení a zaťažení. Otvor naše srdcia pre Tvoje slovo, aby sme v Ňom našli pokoj, nádej a odpočinutie pre svoje duše. Amen.

„Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinutie! Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som krotký a pokorný v srdci, a nájdete si odpočinutie duše; lebo moje jarmo je lahodné a moje bremeno ľahké!“ *(Mt 11, 28 – 30).*

Milé sestry a milí bratia v Pánovi Ježišovi Kristovi, slová Pána Ježiša sú aktuálne pre nás. Žijeme rýchlu dobu, „v tempe”, ktoré unavuje nielen telo, ale aj dušu. Nesieme rozličné záťaže – „bremená” práce, starostí o rodinu, o živobytie, ale aj bremená rozličného strachu – obáv o budúcnosť i strachu zo smrti, z toho, čo bude po smrti; ťažia nás aj bremená hriechu – výčitky svedomia, viny života.

A sú to aj nároky, ktoré si na seba kladieme my sami. Únava je tichým spoločníkom našej všednej každodennosti. Do tejto každodennej reality nám znie pozvanie Pána Ježiša, aby sme prišli k Nemu: „Poďte ku mne všetci…“

Pán Ježiš pozýva všetkých

Všetci. Pozvanie Pána Ježiša je adresované všetkým, ktorí sa namáhajú a cítia sa preťažení. V kontexte ekumenického Svetového dňa modlitieb je to pozvanie naprieč všetkými konfesiami – vyznaniami, bez ohľadu na náboženskú príslušnosť, kultúru a tradície. Všetci, ktorí už nevládzu a sú unavení, sú pozvaní priblížiť sa k Bohu prostredníctvom Pána Ježiša Krista.

Keď nás Pán Ježiš pozýva k sebe, neponúka nám únik z reality. Nehovorí, že naše „bremená” razom zmiznú. Ponúka nám vzťah s Ním – a v tomto vzťahu nám ponúka svoju zachraňujúcu blízkosť. Odpočinok, ktorý Pán Ježiš sľubuje, je ovocím vzťahu s Ním. Je to hlboký vnútorný pokoj, ktorý pramení z viery v Boha – viery ako dôvery, že nie som sám, odkázaný iba na seba a na vlastné sily, ktoré sú obmedzené a s pribúdajúcimi rokmi sa míňajú, ale že môj život je v Božích rukách a tie nás sprevádzajú a ak je treba, nás aj nesú.

Jarmo?!

Zvláštne znejú Ježišove slová*: „Vezmite na seba moje jarmo...“* Jarmo je predsa symbolom námahy, práce, neslobody či otroctva. Ak prijmeme ponuku Pána Ježiša, či neprejdeme „z dažďa pod odkvap“?

Dostaneme sa síce z jednej zlej situácie, ale naša situácia sa nijako nevyrieši, padneme do inej, ba ešte horšej? Nie! Pán Ježiš hovorí o jarme, ktoré je „lahodné” a o bremene, ktoré je „ľahké”. Je to „jarmo” vzťahu – osobného blízkeho vzťahu s Ježišom, takže ujarmený sa rád a ochotne podriaďuje Ježišovej vôli. Bezvýhradne a dobrovoľne.

V tejto súvislosti sa aj apoštolovia predstavovali ako „otroci” Ježiša Krista, aby tým vyjadrili svoj blízky vzťah k Pánovi, ich odovzdanosť Ježišovi a dobrovoľné vydanie sa do služby.

Keď Pán Ježiš pozýval k sebe učeníkov, aby Ho nasledovali, nesľuboval im život bez problémov či pohodlný život po stránke vonkajšej, ale sľuboval im kríž: „Ak niekto chce prísť za mnou, nech zaprie seba samého, vezme svoj kríž na seba a nasleduje ma!” *(Mt 16, 24).* Ale na tej úzkej krížovej ceste sebazapierania a obetí nám Pán Ježiš sľubuje svoju zachraňujúcu blízkosť a pomoc. On kráča na tej krížovej ceste s nami, a keď je treba, berie na seba to, čo nás ťaží a čo by sme sami uniesť nevládali. A ak je to potrebné, nesie nás unavených a slabých, aby sme s Jeho pomocou prišli do cieľa. Túto Ježišovu zachraňujúcu prítomnosť môžeme prežívať

Milé sestry a bratia,

iba nedávno sme bilancovali rok 2025 a už je za nami Ekumenický SDM 2026, Veľká noc, ba celý štvrťrok 2026! Ak sa cítite unavení, zastavte sa a odpočiňte si pri Božom Slove, ktoré prijímame v kázni a tiež vo viditeľnej podobe vo Večeri Pánovej. K jej dôstojnému sláveniu má prispieť článok o spôsoboch prisluhovania tejto sviatosti. Unavuje nás nielen práca, ale aj choroby. Vedeli ste, že posledná januárová nedeľa je dňom lepry? Popri bremenách starostí v rodine nesieme aj bremeno zodpovednosti za cirkevný zbor, ktorý je od tohto roku zaťažený povinnými platbami do ústredia. Preto prinášame informácie o hospodárení v cirkevnom zbore a o pravidelnom darcovstve, ku ktorému by sme radi motivovali zamestnaných členov zboru. *(red.)*

vierou v Neho ako vnútornú istotu a pokoj, ktorý prevyšuje každý ľudský rozum *(por. F 4, 7)*.

Učte sa odo mňa

Ak sa necháme „ujarmiť" Pánom Ježišom, ak s Ním budeme mať blízky vzťah lásky a dôvery, ak budeme celkom závislí od Neho, potom sa od Neho naučíme aj Jeho spôsobu života – tichosti a pokore. Ako On aj my budeme všetko prijímať z Božej ruky, podriadení Bohu, odovzdaní do Božej vôle, do Jeho moci a lásky, poslušne a bez reptania. *„... lebo moje jarmo je lahodné"*.
V pôvodnom gréckom texte je použité slovo „chréstos", ktoré je v našich evanjelických prekladoch Biblie preložené ako „lahodné". Nepotrebujeme byť veľkí znalci gréčtiny, a teda reči, v ktorom bola napísaná Nová zmluva, aby sme v tom gréckom slove počuli ozvenu na Krista. Kristus – chréstos. Iný význam toho slova je „užitočný, prospešný". Pán Ježiš tak hovorí, že tým „jarmom", ktoré máme vziať na seba, je On sám. Máme poslušne niesť Krista, a to tak, že pomáhame iným niesť ich bremená života vo viere, že takýto život lásky a vzájomnej pomoci nie je zbytočný, ale má zmysel a je užitočný, a tak ako Pán Ježiš ani my neminieme cieľ. Kým za Ním prídeme do večného odpočinku, životom podľa Krista máme vydávať svedectvo o našej viere v Neho a to prakticky znamená, že si máme byť jeden druhému oporou a podporovať sa v životných potrebách. Pán Ježiš má žiť svoj svätý život v nás. A to sa deje vtedy, keď plníme Jeho poslednú vôľu alebo testament: „To je moje prikázanie, aby ste sa vzájomne milovali, ako som vás ja miloval" *(J 15, 12)*. V tejto súvislosti aj apoštol Pavel píše: „Jedni druhých bremená neste, a tak naplníte zákon Kristov" *(G 6, 2)*.

Milé sestry a milí bratia v Pánovi Ježišovi Kristovi,
ekumenické slávenie SDM nám pripomína, že ako kresťania rôznych cirkví sme pozvaní spoločne prísť ku Kristovi, učiť sa od Neho a v rýchlom tempe zaťažení všelijakými bremenami hľadať odpočinutie pre svoje duše u Neho.
Nech nás Ježišove slová povzbudia, aby sme sa nebáli priniesť Mu všetko, čo nás ťaží. V Ňom nachádzame nielen útočisko, ale aj novú silu kráčať ďalej – pokojnejšie, slobodnejšie a s dôverou, že si nájdeme odpočinutie pre dušu už v tejto pozemskej časnosti a raz aj naveky v Jeho večnej prítomnosti, kde sa naša viera v Neho zmení na videnie Jeho v sláve.
Amen.

Modlitba

Pane Ježišu,
ďakujeme Ti za Tvoje pozvanie,
ktoré platí pre všetkých.
Uč nás kráčať spolu,
niesť bremená jedni druhých
a v dôvere sa opierať o Teba.
Pane Ježišu Kriste,
buď prítomný medzi nami.
Požehnaj naše slová,
naše počúvanie i ticho,
aby to všetko viedlo k pokoju srdca,
k vzájomnému porozumeniu
a k odpočinutiu v Tebe.
Amen.

Poznámka: Kázeň bola prednesená na prípravnom seminári žien k SDM v Bratislave 31. 1. 2026 a je zverejnená aj na Youtube kanáli cirkevného zboru.

Ekumenická bohoslužba pri príležitosti Svetového dňa modlitieb

V nedeľu 8. marca popoludní sa v evanjelickom kostole v Modre-Kráľovej konal ekumenický Svetový deň modlitieb za Nigériu. Ekumenická bohoslužba sa niesla v znamení Ježišových slov: ***„Poďte ku mne… Ja vám dám odpočinúť"*** (Mt 11, 28–30). Na začiatku prítomných privítala evanjelická farárka Sidonia Horňanová. liturgické texty prednášali a piesne spievali ženy z miestneho evanjelického cirkevného zboru a rímsko-katolíckej farnosti.
Čítané texty reflektovali aktuálnu situáciu v Nigérii, kde viera a jednota napomáhajú pri obnove mieru v krajine sužovanej násilím. Nábožný spev sprevádzala hrou na piane Lýdia Cibulová. Počas bohoslužby sa prihovorili duchovným slovom dôstojní páni farári Jozef Dúc z Modry a Vladimír Stahovec z Dubovej.
Keďže ekumenický Svetový deň modlitieb sa slávil v ten istý deň ako Deň žien, všetky ženy dostali po bohoslužbe kvietok.

Po bohoslužbe sa uskutočnila tradičná charitatívna zbierka, ktorá bola v tomto roku určená na zlepšenie situácie žien a mládeže v Nigérii. Zbierka vyniesla 396 EUR.

Po programe v kostole sa zhromaždenie presunulo do zborovej siene na fare na prednášku o histórii, kultúre a politickej situácii v Nigérii a na neformálne rozhovory s občerstvením.
Prezentáciu o Nigérii si pripravila Debora Horňanová, ktorá tlmočila do slovenčiny aj vstupy hosťa podujatia – študenta z Nigérie, ktorý je na Slovensku doktorandom na matematicko-fyzikálnej fakulte.

Nigérijský hosť Monday Onomaj prijal pozvanie na obed na evanjelickej fare, a potom sa zúčastnil bohoslužby a tiež sprievodného programu v zborovej sieni na fare, kde sa predstavil a odpovedal na otázky prítomných o svojej domovskej krajine.

Názov umeleckého diela**:**
Odpočinutie pre unavených

Umelkyňa:
Gift Amarachi Ottah

Vyjadrenie umelkyne:
Moje dielo zobrazuje každodennú realitu žien z nigérijského vidieka. Ich životy sú nekonečným kolobehom driny od svitania do západu slnka. Vracajú sa z poľa s ťažkým bremenom úrody na hlave a batoľaťom uviazaným na chrbte, spolu s ďalšími deťmi. Cesty sú neudržiavané a často nebezpečné.
Na obraze vidíme aj tri ženy sediace spolu, ich odlišné tradičné odevy reprezentujú rôznorodé kultúry Nigérie. Hoci pochádzajú z rôznych etnických skupín, spájajú ich spoločné skúsenosti pri zabezpečovaní živobytia. Tieto ženy, poznačené traumami, nesú mnohé fyzické, emocionálne a duchovné bremená.
Napriek tomu existuje pre ne nádej. Bremená sa stávajú znesiteľnými, keď odpovieme na Ježišovo pozvanie v Matúšovi 11, 28: *„Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinúť.“* Keď odovzdáme svoju únavu Kristovi a v spoločenstve si pomáhame navzájom, nájdeme odpočinok a silu pokračovať v ceste.

Zaujímavosti o Nigérii

Ako jedna z najľudnatejších krajín sveta sa Nigéria pýši viac ako 250 rôznymi etnickými skupinami a viac ako 500 jazykmi, ktoré spolu prispievajú k jej jedinečnej národnej identite. Pre jej búrlivú históriu, pretkanú problematickými vplyvmi, ako boli transatlantický obchod s otrokmi a britská kolonizácia, dnes môžeme vidieť krajinu, ktorá svoju jednotu čerpá práve z modlitieb a idealizovaného vlastenectva, prezentovaného cez národné symboly, hymny a prísahu. Krajina je tvorená celkovo z troch hlavných častí, ktoré sa líšia flórou a faunou, konzumnými plodmi, ako aj kultúrnymi tradíciami, jazykmi, náboženstvami a kulinárskymi tradíciami. Už v minulosti bola však nigérijská zem poznačená starovekými civilizáciami, cez ktoré prúdila rôznorodá spiritualita, umenie a politika.
Tohtoročný Svetový deň modlitieb, podobne ako aj predošlé, sa predovšetkým sústreďoval na pokroky a pozitívne zmeny v komunitách, ktoré sú vytvorené, vedené a podporované predovšetkým ženami. Rodová nerovnosť medzi ženami a mužmi, spôsobená spoločenskými a náboženskými vplyvmi, vytvára dlhotrvajúce dôsledky pre mladé dievčatá, slobodné a vydaté matky či ovdovené ženy a ich deti. Búrlivé politické obdobia vojenských vlád, ktoré vystriedali raz za čas prezidentské voľby, či prítomnosť teroristických skupín na severe krajiny naďalej vytvárajú nevhodné základy pre ekonomicky a spoločensky stabilnú krajinu. Aj cez tieto neduhy sa Nigéria pretvára cez viaceré významné ženy – priekopníčky, ktoré rúcajú rodové nerovnosti napriek neľahkým začiatkom, a to v oblasti politiky, podnikania a obchodu, literatúry a umenia, vedy a techniky, športu a viery. Kolobeh kríz, zmien a pokroku je prevtelený cez ročné obdobia dejín Nigérie, ktoré opisujú jar a zrod národa, hospodársky a kultúrny rozkvet počas leta, konfrontáciu národných otázok v jeseni života a prekonanie nepriazne osudu počas zimy. Takýto večný cyklus neustálej obnovy a nádeje môžeme vidieť nielen v národných, ekonomických a spoločenských otázkach Nigérie, ale aj v súkromných krízach u každého z nás.

Debora Horňanová

K spôsobu podávania a prijímania Večere Pánovej

Po období pandémie ochorenia COVID-19 sa v cirkevných zboroch Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku zmenila prax prijímania sviatosti Večere Pánovej. Zároveň medzi nami prijímajú túto sviatosť aj bratia a sestry z iných cirkevných zborov a aj my navštevujeme iné zbory. Prinášame si tak navzájom rôzne zvyky, čo môže pri prijímaní spôsobovať zmätok a neporozumenie.

- Situácia po pandémii však nič nemení na tom, že v Evanjelickej cirkvi a. v. prijímame Večeru Pánovu „pod obojím“. To znamená, že prijímame aj Kristovo telo pod spôsobom posväteného chleba aj Kristovu krv pod spôsobom posväteného vína.
- Tradičný luteránsky spôsob spočíva v tom, že veriaci prijíma Kristovo telo priamo do úst od duchovného a pije víno zo spoločného kalicha, ktorý sa medzi jednotlivými prijímajúcimi priebežne utiera. V našom kostole sa pri prisluhovaní Večere Pánovej používa viacero čistých utierok na utieranie kalicha a duchovný si medzi jednotlivými prijímajúcimi opakovane dezinfikuje ruky.
- V niektorých prípadoch sa stretávame aj so spôsobom nazývaným „intinkcia“. Pri ňom prijímajúci nastaví dlaň v podobe „misky“ a duchovný mu vloží oblátku do takto nastavenej dlane. Prijímajúci si má oblátku zľahka namočiť do vína v kalichu, a to len jej okrajom. Niektorí prijímajúci si však do kalicha s Kristovou krvou namočia celú oblátku aj s prstami. Alebo si oblátku vložia do úst skôr, než k nim príde duchovný s kalichom. A stretáme sa aj s inými neprimeranými situáciami, ktoré nezodpovedajú dôstojnosti tejto sviatosti.
- Ďalším rozšíreným spôsobom je podávanie oblátky na dlaň, pričom prijímajúci si ju sám vloží do úst, a víno sa podáva v individuálnych kalíškoch. Na tento účel by však bolo potrebné zaobstarať súpravu nerezových kalíškov, ktoré možno po použití umyť a opakovane používať. Počas prisluhovania sviatosti by ich duchovný musel priebežne dopĺňať. Táto prax sa javí ako nevhodná tak z praktického, ako aj z teologického hľadiska. K posväteniu vína by totiž muselo dôjsť ešte pred rozlievaním do kalíštekov. V niektorých cirkevných zboroch pomáhajú duchovnému rozlievať víno do kalíštekov presbyteri.
- Skúsenosť ukazuje, že riešenie, ktoré sa na prvý pohľad javí ako „hygienickejšie“, v skutočnosti nie je hygienickejšie než tradičný luteránsky spôsob, pri ktorom duchovný vkladá Kristovo telo do úst komunikanta a veriaci pije zo spoločného kalicha.
- **Odporúčanie: V našom cirkevnom zbore uprednostňujme tradičný luteránsky spôsob prijímania – prijímanie Kristovho tela do úst od duchovného a pitie zo spoločného kalicha bez asistencie „miništrantov“. Tento spôsob považujem za teologicky najprimeranejší a zároveň** prakticky **overený.**
- Zároveň s porozumením rešpektujem tých, ktorí sa rozhodnú prijímať na ruku. Prosím však, aby títo prijímajúci počkali na podanie z druhého (menšieho) kalicha a aby si pri namáčaní oblátky neponárali do kalicha prsty.
- Pre úplnosť uvádzame, že k podávaniu a prijímaniu Večere Pánovej vydal Zbor biskupov dňa 7. júna 2023 (iné) odporúčanie, ktoré je dostupné na webovej stránke ECAV na Slovensku.

Ďakujem za vzájomnú ohľaduplnosť, úctu a zachovanie dôstojnosti tejto sviatosti.

Sidonia Horňanová, evanj. a. v. farárka

KRONIKA CIRKEVNÉHO ZBORU
Naši jubilanti v januári až máji 2026

90 rokov
Ján Uherčík

88 rokov
Ján Hornáček

86 rokov
Mária Škarčáková

85 rokov
Pavel Hornáček
Gustáv Juran (Častá)
Augustín Kvasnica

83 rokov
Viera Uherčíková
Jozef Uherčík

82rokov
Dušan Valach

81 rokov
Jozef Slavomír Ružek

80 rokov
Jarmila Sodomová
Hana Bírešová
Elena Kujovičová

75 rokov
Elena Miklášová
Viera Křupalová
Ján Kľúčik
Miroslav Steinhübel

70 rokov
Jozef Trtol
Milan Macko
Juraj Holzmann
Ján Šimonovič
Marta Sabová

65 rokov
Ján Orgon
Jozef Juran (Častá)
Miloslav Kľúčik

60 rokov
Božena Kollerová

55 rokov
Radoslav Poruban
Ján Liberčan
Zuzana Ježová

50 rokov
Eva Valachová

Blahoželáme aj kresťanským manželom Samuelovi Čepcovi a Vlaste r. Bojkovskej pri príležitosti 45. výročia uzavretia manželstva.

Pozdravujeme jubilantov – rodákov:

do Modry

Eva Radošovská	82 rokov
Želmíra Machová	75 rokov
Ján Juran	70 rokov
Mária Orgonová	70 rokov
Oľga Bartošová	70 rokov
Elena Lennerová	70 rokov
Viera Bičanová	65 rokov
Iveta Hornáčkoová	60 rokov
Ľubica Dubovská	55 rokov

do Vinosadov

Vladimír Uherčík	75 rokov

do Pezinka

Jana Hudčeková	55 rokov

do Bratislavy

Gabriela Barteková	75 rokov
Ľubica Balážová	75 rokov
Miroslav Kobliška	70 rokov
Zuzana Čemanová	65 rokov

do Veľkého Krtíša

Viera Ďurovová	82 rokov

do Serede

Stanislav Kravárik	70 rokov

do Košolnej

Krištof Pečúch	65 rokov

do Bojnej

Miroslav Duban	65 rokov

do Liptovského Mikuláša

Ružena Antolová	65 rokov

do Blanska (ČR)

Vlasta Musilová	65 rokov

do Prahy

Jarmila Hlaváčová	65 rokov

do Čataja

Ivan Hlubocký	70 rokov

Kroniku pripravila Zuzana Ježová

Narodení a pokrstení:

Oliver Levi	7.11.2023	8.3.2026
Tobias Terneni	24.9.2025	2.5.2026

„Neboj sa, lebo som ťa vykúpil, povolal som ťa tvojím menom; môj si ty! (Iz 43,1)

Zosnulí a pochovaní:

Miroslav Petráš	3.2.	10.2.
Slavka Prídalová	24.2.	26.2.
Milan Kišoň	17.3.	20.3.
Mária Valachová	15.4.	19.4.

„Pretože ja žijem, aj vy budete žiť!“ (J 14, 19)

Konfirmovaní – 12. apríla 2026:

Samuel Liberčan **Matej Šimončič**
Matej Varga **Mateo Kopecký**
Marco Kopecký

„Pán môj a Boh môj!“ (J 20, 28)

Milodary na Evanjelickú ratolesť (december 2025 – apríl 2026)

Anna Kľúčiková 20 €, Božena Kľúčiková 20 €, Mária Steinhübelová 20 €, Božena Uherčíková 30 €, Peter Hornáček 20 €, rod. Fleischhackerová 20 €, Božena Pacalajová 20 €, Bohumil Slaboň 20 €, Jozef Trtol 20 €, Vlasta Čepcová 10 €, Milan Macko 20 €, rod. Orgonová 10 €, Želmíra Liberčanová 20 €, Ján Uherčík 20 €

TICHÝ TÝŽDEŇ

Tichý týždeň, veľkonočné trojdnie
4. storočie s veľkým rozmachom cirkevného života (po prenasledovaní kresťanstva) priniesol mnohé zmeny aj do charakteru osláv Veľkej noci. Pôvodne slávené tri udalosti (smrť, vzkriesenie aj vstúpenie Pána) v jeden deň sa rozdelili a prípravný pôst predchádzajúcich dní sa stal samostatným prípravným týždňom na sviatok. Podľa rôznych tradícií dostal viaceré názvy: podľa alexandrijskej Veľký týždeň, podľa galikánskej Strastný týždeň (zrejme odtiaľ náš názov Tichý týždeň) a podľa latinskej tradície Svätý týždeň. Zvláštne miesto v ňom najprv dostali posledné tri dni (tzv. triduum paschalis) – Veľký piatok (s bohoslužbou už vo štvrtok večer) ako deň popravy Pána, Biela sobota ako deň Jeho odpočinku v hrobe a Veľkonočná nedeľa ako deň Jeho vzkriesenia. Potom sa oslava roztiahla na celý týždeň, počnúc Kvetnou nedeľou (vo východnej cirkvi už tzv. Lazarovou sobotou pred ňou) a jednotlivé dni týždňa dostali v cirkvi jednoduché označenie „veľký“.
V ľudovej tradícii sa zaužívali aj príznačnejšie mená.

1. Modrý pondelok
Pôvod názvu nie je celkom jasný, ale predpokladá sa, že pomenovanie dostal v Nemecku podľa (síce) fialovej farby rúcha. Neskôr sa ujal aj ako označenie pondelka, v ktorom sa nepracovalo.

2. Sivý utorok
Aj pôvod tohto pomenovania je nejasný – od zvyku vymetania komínov a domácností v tento deň (sivá farba prachu) až po šedivosť dňa v porovnaní s ostatnými dňami. Niekde ho nazývajú aj žltým utorkom (žltá farba jarného slnka). Vo väčšina sveta sa volá – ako iné dni týždňa – veľký.

3. Škaredá streda
Takto sa niekedy označuje aj popolcová streda na začiatku pôstu, no viac sa priraďuje k strede tichého týždňa. Pomenovanie dostala od typického predpísaného evanjelia o Judášovej zrade. V niektorých tradíciách dostal tento deň aj názov krivá streda, alebo streda zrady, najčastejšie však Veľká streda.
Počas tohto dňa sa v niektorých cirkvách (aj protestantských) koná špeciálna liturgia tenebrae (tmy) so zapálenými pätnástimi sviečkami a s čítaním pašií. Sviečky sa postupne zhášajú, až ostane svietiť úplne posledná (Ježišova), napokon sa zhasne aj tá. Miestnosť sa ponorí do tmy (prípadne úplného šera), zaznie hlasný zvuk (tzv. strepitus), ktorý symbolizuje zemetrasenie pri smrti Krista. Zvukom môže byť hlasné zatvorenie knihy, alebo aj zvolanie liturgov. Zhromaždenie sa rozchádza bez požehnania v úplnej tichosti. Liturgia tenebrae sa miestami presunula až na štvrtok, na piatok, alebo sa rozdelila na všetky tri dni.
Prvé tri dni tichého týždňa sa v našej cirkvi na Slovensku nesvätili, nie sú uvedené ani v našich najstarších agendách.

4. Zelený štvrtok
Tento deň požíval v cirkvi vždy veľkú vážnosť pre pripomienku ustanovenia Večere Pánovej. V histórii mal veľa názvov – Deň Pánovej večere, Narodeniny kalicha, Deň tajomstiev), v anglofónnej oblasti názov Maundy Thursday – deň prikázania. V tento deň sa od 7. storočia praktizoval obrad umývania nôh.
Pomenovanie Zelený štvrtok je doslovným prekladom nemeckého slova Gründonnerstag, ktoré vzniklo z pôvodného názvu dňa Greindonnerstag (plačlivý). V tento deň sa v ranej cirkvi konalo zmierenie verejných hriešnikov (hriešnici prichádzali s plačom – preto plačlivý štvrtok). Nemecký názov však bol skomolený na Zelený štvrtok, tu niekde vzniká aj preklad do latinčiny Dies viridium (zelený deň) a takto prešiel názov aj k nám. V rímskokatolíckej cirkvi sa od roku 2021 tento deň nazýva Štvrtok svätého týždňa.
V prvej cirkvi sa na Zelený štvrtok konali tri bohoslužby: 1. na zmierenie hriešnikov, 2. na posvätenie oleja a 3. na špeciálnu pripomienku Večere Pánovej. Prvé dve boli časom vynechané, ostalo iba typické pripomínanie si tretej príležitosti s veľkou vážnosťou a slávnostnosťou. Na mnohých miestach sa z dôvodu zvýraznenia obsahu bohoslužby konali večer.
V rôznych oblastiach vzniklo veľa liturgických ľudových tradícií spojených s týmto dňom, u nás (najmä v rímskokatolíckom prostredí) zväzovanie zvonov, ktoré sa rozozvučia až v nedeľu. Nahrádzajú ich rapkáče. V niektorých krajinách (najmä bývalé španielske a dánske kolónie) majú na Zelený štvrtok štátny sviatok.

5. Veľký piatok
V tento deň si cirkev pripomína veľkňazskú obeť Pána Ježiša Krista na Golgote. Tento deň nosí vo svete rôzne označenia. Náš názov Veľký piatok je všeobecným označením, aké mali v tradícii všetky dni Tichého týždňa. Všetkým ostatným dala tradícia iné prívlastky a jedine tomuto spolu s nasledujúcou nedeľou nechala názov Veľký, aby zdôraznila jeho výnimočnosť.
Zvláštny názov v angličtine Good Friday neznamená Dobrý piatok, ale pravdepodobne ide o skomoleninu výrazu God´s Friday, Boží piatok. Nemecké Karfreitag má pôvod v starom hornonemeckom slove kara, čo znamenalo smútok a názov sa môže preložiť ako Smutný piatok. V španielčine zase Viernes Santo, Svätý piatok. Latinský názov dňa Parasceve

uvádzaný v našich agendách znamená príprava.
V rímskokatolíckej cirkvi sa tento deň od roku 2021 nazýva Piatok utrpenia Pána (Dies passiones Domini).
Už vo 4. storočí sa pri tejto príležitosti začali konať bohoslužby, väčšinou o 15. hodine podľa času smrti Pána uvedeného v evanjeliách (Mt 27, 45). Bohoslužby však boli iné ako v nedele, neliturgické, bez vstupných častí (enarxie), s jednoduchším poriadkom, bez eucharistie (Večere Pánovej). Vrcholom sa stalo čítanie pašií podľa Jána, ktoré v Kristovej smrti vidia Jeho veľkonočné vyvýšenie. Neskôr bol v stredoveku pripojený zvyk uctievania kríža (7. stor.), ako aj upravené prijímanie eucharistie s deň dopredu posvätenými hostiami, ktoré sa na Veľký piatok neposviacajú, pretože v tento deň bola (na Golgote) prinesená iná obeť. Ba vznikli aj ďalšie tradície.
V rímskom ríte sa zármutok zo smrti Pána zachovával vo viacerých symbolických zvyklostiach – v odhalených oltároch bez rúcha, z ktorých sa prijímala eucharistia, „zviazané“ zvony bez zvonenia, ticho bez organovej hudby a bez spevu liturgickej Gloria, bez svetiel, kňazi v čiernych rúchach a iné.
V evanjelickej cirkvi sa pre zdôrazňovanie teológie kríža stal (najmä od čias pietizmu v 18. storočí) Veľký piatok najväčším evanjelickým sviatkom. (V 20. storočí došlo k zmene dôrazov – za najväčší sviatok sa jednoznačnej považuje Veľká noc.) Ťažiskom bohoslužby sa ma Veľký piatok stal pašiový príbeh, ktorý z podania všetkých evanjelií zharmonizoval Johannes Bugenhagen a čítal sa práve počas veľkopiatočných Služieb Božích. K tomu pribúdali typické pašiové piesne alebo monumentálne skladby J. S. Bacha – Jánove pašie (1724) a Matúšove pašie (1727). Typické pre evanjelické pašiové piesne bola namiesto oplakávania a niekedy až naturalistického opisovania Kristovho utrpenia radosť z toho, že sme uzdravení Jeho ranami (napr. ES 91 od Johanna Heermanna). Pre evanjelickú cirkev – i keď nie úplne všade – bola na rozdiel od rímskych obradov typická Večera Pánova bez akýchkoľvek úprav (napokon, problematické ofertórium reformátri celkom od sviatosti odstránili). Čierna farba oltáneho rúcha je farbou smútku (určená pre celý Tichý týždeň).
Utrpenie Pána Ježiša, zvestované v tento deň, sa v ľudových tradíciách odrazilo v prísnom pôste dňa, a to úplným vynechaním jedla, niekde i nápojov. Pôst sa dosiaľ zachováva aj v mnohých evanjelických rodinách. V spojení s ním vzniklo v minulosti množstvo povier (napr. v Poľsku: kto sa bude prísne postiť od štvrtku do Bielej soboty počas troch rokov, dostane dar vedieť o svojej smrti tri dni vopred).

6. Biela sobota

Je dňom, keď bol Pán Ježiš v hrobe. Názov sa odvodzuje od farby rúcha neofytov v ranej cirkvi, ktorí boli pripravovaní ku krstu počas veľkonočnej vigílie. Vo svete sa však viac používajú názvy – veľká, svätá, prípadne aj čierna sobota, alebo ešte viac podľa vigílie viažucej sa už k nedeli, ktorá začínala v noci, resp. po zotmení – anjelskej noci, alebo priamo Veľkonočná vigília. Aj v našej agende máme uvedený alternatívny názov: Veľkonočný podvečer (latinsky: Nocturna paschalis).
Cez deň sa bohoslužby nekonali. Rovnako, ako v piatok, aj tu sa konal ešte prísny pôst, ktorý bol vyvrcholením celého 40-dňového pôstneho obdobia od Popolcovej stredy.
V Petríkovej agende (1952) je poznámka, že v tento deň možno odbaviť prípravné veľkonočné služby Božie na spôsob štedrovečerných, pritom sa má zachovať stále pôstny obsah s pripomienkou hrobového odpočinku Kristovho tela.

Mgr. Ľuboslav BEŇO (krátené)
(zborový farár CZ Rankovce)

Seniorálny konvent Bratislavského seniorátu

Tohtoročný seniorálny konvent sa konal v evanjelickom kostole v Bratislave-Dúbravke na kvetnú nedeľu 29. marca 2026. Náš cirkevný zbor na ňom zastupovala sestra zborová farárka Sidonia Horňanová, seniorálna presbyterka Božena Uherčíková, starší kurátor Milan Macko a presbyterka Renáta Kollárová.
Konvent schválil Výročnú správu seniora Bratislavského seniorátu ECAV na Slovensku za rok Pánov 2025, Správu o činnosti presbyterstva BS ECAV na Slovensku za rok 2025, správu o hospodárení a správy o činnosti jednotlivých výborov. Ďalej schválil návrh rozpočtu a plán vnútromisijných aktivít na tento rok 2026.
Uznesením č. 9 konvent BAS schválil predpis seniorálneho príspevku na rok 2026 vo výške 0,60 € na jedného člena CZ. Splatnosť príspevku do 31. mája 2026.
Uznesením č. 11/2026 konvent BAS schválil zjednotenie dvoch bankových účtov BAS na jeden účet. Zruší sa bankový účet, na ktorom sa vedú finančné prostriedky seniorálneho pôžičkového fondu (SPF). Tie budú prevedená na bežný účet, fond však zostáva aj naďalej zachovaný a bude vedený samostatne v účtovníctve BAS. Podmienky poskytovania pôžičiek pre CZ stanoví SP BAS Uznesením na svojom najbližšom zasadnutí. *(red.)*

Malomocenstvo – choroba minulosti?

Malomocenstvo je choroba, ktorej sa ľudia v minulosti báli a ktorú poznáme hlavne z biblických textov. Nie je to však len choroba minulosti, existuje aj dnes, ale dnes ju vieme liečiť.

Predstavme si malú stredovekú dedinu. Zvon kostola nezvoní k sviatku, ale na varovanie. Jeden z obyvateľov má na koži zvláštne škvrny a stráca cit v rukách. Ľudia si šepkajú jediné slovo – malomocenstvo. Chorý dostáva do rúk drevený rapkáč a pri pohybe po ceste musí zvukom upozorňovať na svoju prítomnosť. Odchádza za hradby obce, do leprosária, kde dožije svoj život oddelený od rodiny.

Takto vyzerala realita mnohých ľudí v stredoveku. Strach z neznámej choroby bol silnejší než súcit. Dnes však vieme, že malomocenstvo je liečiteľné ochorenie a nie je dôvodom na vyčleňovanie chorých zo spoločnosti.

História ochorenia

Malomocenstvo (tiež lepra alebo Hansenova choroba), patrí medzi najstaršie známe infekčné ochorenia ľudstva. Zmienky o ňom nachádzame už v starovekých textoch Indie, Číny, Egypta, ale aj v Biblii. V Európe sa výraznejšie rozšírilo najmä v období stredoveku.

Pôvodcu ochorenia objavil v roku 1873 nórsky lekár **Gerhard Armauer Hansen**, podľa ktorého sa choroba dnes nazýva Hansenova choroba. Dokázal, že ide o infekciu spôsobenú baktériou *Mycobacterium leprae*. Tá najprv napáda nervový systém v rôznych častiach tela, potom sa prejaví na koži a sliznici. Zostáva skrytá aj niekoľko rokov, prípadné ťažkosti pacienta sa najskôr pripisujú iným chorobám, napríklad chorobám kĺbov. Nepodchytená lepra tak po čase prechádza cez lymfatické uzliny do iných častí tela a napáda dôležité orgány.

V Európe sa dnes lepra objavuje výnimočne, kvôli čomu ju mylne považujeme za vymiznutú chorobu. Ale objavujú sa sporadické prípady u ľudí, ktorí žili alebo pracovali v endemických oblastiach. Rumunsko aj Slovensko v minulosti patrili medzi krajiny, kde sa lepra vyskytovala. V moderných časoch však ide vždy o importované prípady. Najviac chorých je v tropickom a subtropickom pásme, pretože baktérii vyhovuje vlhké prostredie, v ktorom sa ľahšie prenáša. Najrizikovejšou oblasťou je India.

Ako sa lepra prejavuje?

Ochorenie postihuje najmä kožu, periférne nervy a sliznice horných dýchacích ciest. Typické príznaky sú:

- svetlé alebo začervenané škvrny na koži so zníženou citlivosťou,
- poruchy vnímania bolesti a tepla,
- poškodenie nervov vedúce k svalovej slabosti,
- pri neliečení deformácie končatín.

Treba povedať, že lepra nie je vysoko nákazlivá. Prenáša sa pri dlhodobom a úzkom kontakte s neliečeným chorým. Predpokladá sa, že ochorenie sa prenáša kvapôčkami z nosa a úst neliečeného prípadu lepry, ktoré obsahujú pôvodcu, po dlhodobom blízkom kontakte. Ochorenie sa nešíri bežným kontaktom (ako je podanie ruky alebo objatie, spoločné jedlo alebo sedenie vedľa seba). Pacient prestane prenášať ochorenie po začatí liečby.

Nebezpečenstvom lepry je, že má veľmi dlhú a extrémne variabilnú inkubačnú dobu. Niekoľko rokov nemusíte pozorovať žiadne príznaky. Prvé ťažkosti nastávajú v priemere po 3 – 5 rokoch, ale niekedy aj po 20 rokoch. Pokiaľ ste v častom kontakte s osobou, ktorá má už vyššie štádium choroby, lepra sa môže objaviť do pár mesiacov.

Biblický pohľad

Predpisy týkajúce sa malomocenstva sú zapísané v 3. Mojžišovej knihe v 13. a 14. kapitole. Chorobu neposudzoval lekár, ale kňaz, ktorý rozhodoval o tom, či je niekto malomocný, a tiež, či bol uzdravený, resp. očistený. Preto Pán Ježiš poslal desiatich mužov, ktorých uzdravil alebo očistil z malomocenstva, aby sa ukázali kňazom (porov. Evanjelium podľa Lukáša 17, 14). Ak bol človek vyhlásený za malomocného, musel nosiť roztrhané šaty, mať odkrytú hlavu a z diaľky volať: „Nečistý, nečistý!“ Jeho povinnosťou bolo upozorňovať ostatných na svoju chorobu, aby sa vyhli kontaktu s ním. Malomocenstvo teda nebolo len telesným ochorením, ale znamenalo aj sociálne vylúčenie. Malomocní bývali mimo tábora – mimo spoločenstva, na odľahlých miestach.

Nešlo pritom iba o zdravotnú izoláciu, ale predovšetkým o otázku rituálnej čistoty v náboženskom zmysle. Malomocní boli vylúčení z kultického (rituálneho) spoločenstva a nemohli sa zúčastňovať na uctievaním Boha. Dobové chápanie malomocenstva – podobne ako iných chorôb – ho často považovalo za Boží trest.

Ježiš tieto predstavy korigoval. Uzdravoval chorých a medzi nimi aj malomocným preukazoval súcit a milosrdenstvo. Keď Ho desiati malomocní prosili o zmilovanie, pred náboženskými predpismi a rituálmi uprednostnil súcit a milosrdenstvo.

V kresťanskej tradícii je malomocenstvo často obrazom hriechu. Tak ako malomocenstvo narúša spoločenstvo medzi ľuďmi – malomocní sú z neho vylúčení, hriech odcudzuje človeka od Boha a narúša aj vzťahy medzi ľuďmi. Jedine Ježiš je ten, ktorý má moc uzdraviť nás z „malomocenstva“ hriechu a obnoviť narušený vzťah s Bohom aj ľuďmi.

Sidonia Horňanová

Ako sa chrániť pred leprou?
Leprou aj dnes trpia milióny ľudí, najviac prípadov je v Indii, Brazílii, na Madagaskare, v Nepále či Tanzánii. V súčasnosti sa uvádza, že lepra predstavuje problém verejného zdravotníctva v približne v 14 tropických štátoch Afriky, Strednej a Južnej Ameriky a Ázie.
Najlepšou prevenciou je dodržiavanie **správnej hygieny**. Samozrejme, treba sa vyhýbať oblastiam, o ktorých je známe, že tam žijú nakazení ľudia. V súčasnosti sa ešte nepodarilo vyvinúť spoľahlivú vakcínu proti lepre. V niektorých krajinách sa odporúča aspoň **očkovanie proti tuberkulóze** (baktérie M. leprae a M. tuberculosis sú príbuzné, preto BCG vakcína poskytuje čiastočnú skríženú ochranu – cca 50 %).

Čo sa stane, ak sa lepra nelieči?
Neliečená lepra postupne poškodzuje nervy, čo vedie k strate citlivosti na rukách, nohách či tvári. Takéto oblasti sa ľahko zrania, pacient si môže spôsobiť popáleniny, porezania či hlboké infekcie bez toho, aby cítil bolesť. Práve opakované poranenia a sekundárne infekcie stoja za deformitami, ktoré ľudia historicky spájali s týmto ochorením.
Postihnuté môžu byť aj oči, ak lepra zasiahne nervy zodpovedné za žmurkanie, oko zostáva suché a náchylné na poškodenie. Bez včasnej liečby môže dôjsť až k slepote. Chronické zápaly nosa môžu viesť k jeho deformácii, čo patrilo k najznámejším príznakom v minulosti.
Neliečené ochorenie predstavuje aj riziko pre ostatných, pretože pacient môže dlhodobo vylučovať baktérie, ktoré sa šíria kvapôčkami. Aj tu však platí, že prenos vyžaduje dlhodobý a úzky kontakt.

Prevencia
Prevencia má v krajinách, kde sa stále vyskytuje, veľký význam. Najdôležitejšie je vyhýbať sa dlhodobému a intenzívnemu kontaktu s neliečeným pacientom, najmä ak človek žije v jednej domácnosti s chorým niekoľko mesiacov či rokov. Krátke stretnutia či spoločné používanie predmetov nepredstavujú riziko.
V rizikových regiónoch odporúčajú zdravotnícke organizácie sledovať prípadné kožné zmeny a pri podozrivých škvrnách čo najskôr vyhľadať lekára. Včasná liečba je najlepšou prevenciou ďalšieho šírenia, pretože pacient prestáva byť infekčný už krátko po nasadení antibiotickej terapie.
Dôležitá je aj edukácia. V mnohých oblastiach sveta ľudia často nevedia rozpoznať prvé príznaky a do ambulancie prichádzajú až v pokročilom štádiu. Moderné programy WHO preto stavajú na aktívnom vyhľadávaní pacientov, školení zdravotníkov a poskytovaní bezplatnej liečby.

Liečba a súčasnosť
Zásadný pokrok prinieslo 20. storočie a zavedenie antibiotickej liečby. Dnes pri včasnom zachytení je ochorenie úplne liečiteľné a pacient po začatí liečby prestáva byť infekčný.
Slovenského pacienta, u ktorého bola lepra potvrdená, opakovane liečili na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UN LP v Košiciach v 70-tych a 80-tych rokoch minulého storočia. „Išlo o pána narodeného v roku 1900 z okresu Rimavská Sobota. Na hospitalizáciu prichádzal s husličkami a hraním zabával ostatných pacientov na susediacich izbách," spomínal profesor z kliniky. Nakazil sa v Argentíne alebo Paraguaji, kam odišiel v roku 1924 a bol v úzkom kontakte s domácimi obyvateľmi, ktorí pracovali na jeho farme. Uvádzal, že niektorí z nich mali trvalé obväzy na niektorých častiach tela. Na Slovensko sa vrátil v roku 1960, ale už desať rokov predtým sa uňho objavili kožné prejavy.
Domáci prenos ochorenia sa u nás prakticky neeviduje a teda malomocenstvo na Slovensku nepredstavuje zdravotné riziko pre obyvateľstvo.

MUDr. Janka Juranová

Zdroj: Internet

Spinalonga

bývalé geto pre malomocných

Kréta je obľúbenou dovolenkovou destináciou Slovákov. Keď budete dovolenkovať na Kréte, odporúčam navštíviť ostrov Spinalonga. Dostanete sa naň loďou z malebného mestečka Agios Nikolaos.
Ostrov je zaujímavý vďaka pevnosti z 15. storočia a tiež getu pre malomocných, ktoré tu bolo zriadené v 1. polovici 20. storočia, keď sa ostrov dostal pod krétsku správu a v r. 1903 tu zriadili leprosárium.
Gréci vysťahovali na ostrov chorých postihnutých leprou s prísľubom zdravotnej pomoci. Úrady sa však postarali len o transport. Chorí leprotici sa museli o seba postarať sami. Na ostrove nebol jediný zdroj pitnej vody, len dve budovy mali strechu a 4 roky sem neprišiel žiadny lekár.
Zmena prišla až príchodom malomocných z pevniny, keď – raz za dva dni, niekedy len raz za týždeň – dorazila loď so sudmi s vodou a solenými rybami, občas sa k nim dostali datle, syr či údené mäso. Chorí z pevniny sa pustili do opráv domov, podarilo sa im sprevádzkovať turecký strešný vodozberný systém a vyčistiť staré benátske vodné nádrže. Začali s prevádzkou kúpeľov, neskôr tu postavili nemocnicu, chorí dostali malý invalidný dôchodok. Podarilo sa zabezpečiť vápno na vybielenie a dezinfikovanie domov, zásoby ovocia, obväzov, liekov, elektrický generátor, vznikol divadelný súbor, kino, tri malé kaviarne, holičstvo, začala fungovať škola pre všetkých, vychádzali tu satirické noviny a v uličkách hrala reprodukovaná hudba. Po vojne došlo k poslednej zásadnej zmene – vďaka dôslednej starostlivosti a cielenej medikácii sa zo smrteľnej choroby stala obyčajná choroba a z vyhnanstva len dočasný nútený pobyt. Posledný pacient opustil ostrov v r. 1957 – symbolicky vyšiel takzvanou Dantovou bránou, ktorá dovtedy slúžila výhradne pre príjem pacientov.

Božena Uherčíková

Ovečka Božia

ČASOPIS DETÍ CIRKEVNÉHO ZBORU
ECAV V MODRE – KRÁĽOVEJ

Veľkonočný príbeh

Milé Kraľovančatá,

prednedávnom sme oslávili sviatky Veľkej noci. S našimi deťmi s detskej besiedky sme sa učili príbehy o Pánovi Ježišovi, ktoré si ako kresťania každý rok pripomíname v tomto období. Veľká noc nie je len o šibačke, oblievačke a „výslužkách", ale je hlavne o obeti Pána Ježiša na kríži a Jeho zmŕtvychvstaní.

Pre nás evanjelických kresťanov predstavuje Veľká noc príbeh o obeti a víťazstve Ježiša Krista nad smrťou a hriechom.

Poďme si spolu na tento príbeh nielen zaspomínať, ale poznajme aj jeho význam pre nás dnes.

Pán Ježiš s učeníkmi cestoval do Jeruzalema, aby oslávili sviatky Veľkej noci. Vedeli ste o tom, že sa už vtedy slávila Veľká noc? Volali ju ***Pascha***. Izraeliti oslavovali tento sviatok preto, lebo 1 500 rokov pred príchodom Ježiša Boh urobil niečo výnimočné. Zachránil izraelský národ, ktorý bol v tom čase zotročený v Egypte. Keď ich egyptský kráľ nechcel z krajiny prepustiť, Boh zoslal na Egypt 10 rán a izraelský národ, ktorý si vyvolil, zachránil. Od tých čias Židia slávia Paschu, a teda židovskú Veľkú noc, každý rok.

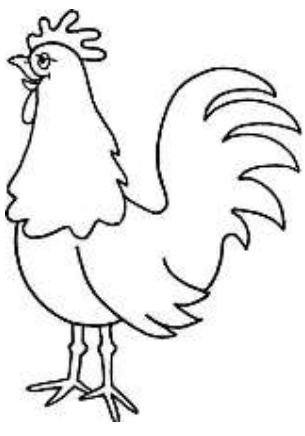
Pán Ježiš vedel, čo ho v Jeruzaleme čaká a pripravoval na to aj svojich učeníkov. Vedel, že náboženskí vodcovia ho odmietajú ako zasľúbeného Spasiteľa. Vedel, že ho zradí jeden z jeho učeníkov – Judáš.

Večer predtým, ako Ho mali zatknúť, naposledy večeral so svojimi učeníkmi. Počas večere urobil Pán Ježiš niečo nezvyčajné. Lámal chlieb a vysvetľoval svojim učeníkom, že to je obraz toho, čo sa má diať s Jeho telom. Keď im podával víno, povedal im, že toto je Jeho krv preliata za mnohých na kríži. My si túto udalosť pripomíname vo sviatosti Večere Pánovej.

Po večeri sa spolu vybrali do Getsemanskej záhrady. Tam Judáš zradil Pána Ježiša a vojaci Ho zatkli. Učeníci sa zľakli a utiekli.

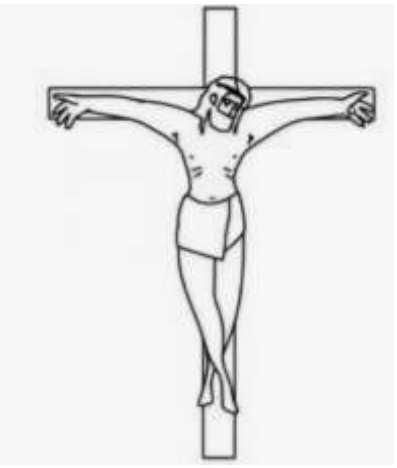
Veľkňazi súdili Pána Ježiša preto, že Ho ľudia počúvali a nasledovali. Na nádvorí chrámu sa učeník Peter bál priznať, že je Ježišov priateľ a trikrát Ho zaprel, ako mu Ježiš predpovedal. Peter sa za to veľmi hanbil a plakal.

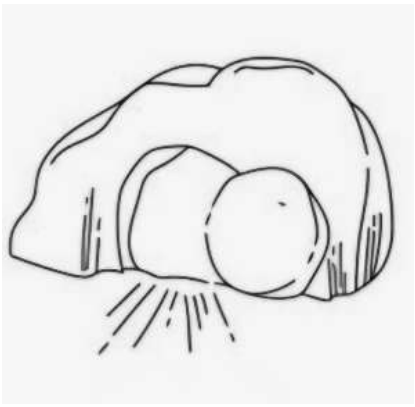
Náboženskí vodcovia nemali právo odsúdiť niekoho na smrť. Mohol to urobiť len predstaviteľ Rímskej ríše. Na svitaní preto predviedli Ježiša pred rímskeho vladára Piláta. Pilát odsúdil Pána Ježiša na smrť za to, že búri ľudí proti vláde Ríma, aj keď na to nemal žiadne dôkazy.

Na Veľkú noc si ľudia mohli vybrať väzňa, ktorý by bol prepustený z väzenia. Ľud si vybral zločinca Barnabáša a Pilát dal Pána Ježiša zbičovať. Pred ukrižovaním sa mu vojaci vysmievali a tŕňovou korunou ho korunovali za židovského kráľa.

Cesta, po ktorej Pán Ježiš kráčal a niesol si kríž, sa volá ***Krížová cesta***. Viedla na vrch Golgota, kde Pána Ježiša ukrižovali s dvoma zločincami. Jeden z nich sa Ježišovi vysmieval, ale druhý Ho prosil o zľutovanie. Pán Ježiš sa ešte aj na kríži modlil k Bohu za odpustenie tým, čo Mu ublížili.

Keď zomrel, Jeho telo zavinuli do plátna, uložili do hrobu a ku vchodu do jaskynného hrobu privalili kameň.

Ženy mohli až v nedeľu za úsvitu ísť dokončiť pohreb Pána Ježiša, no keď prišli k hrobu, našli kameň odvalený a hrob prázdny.

Najprv sa preľakli. Potom zbadali anjela, ktorý im povedal: „Niet Ho tu, lebo vstal, ako povedal." Bolo to, ako Pán Ježiš predpovedal, že musí zomrieť za všetkých ľudí na odpustenie hriechov a tretí deň vstane z mŕtvych.

Pán Ježiš sa potom zjavil aj ďalším dvom učeníkom, ktorí Ho najprv nespoznali, no keď s nimi stoloval, lámal chlieb a dával im víno, rozpomenuli sa na poslednú večeru, ktorú s Ním mali. Vzkrieseného Pána Ježiša spoznali aj podľa rán po ukrižovaní.

Pripravila Gabika Pekníková,
vyučujúca na detskej besiedke

I	C	N	I	O	L	Z	W	O	N	Í	V
J	V	O	D	C	O	V	I	A	T	R	I
H	Z	X	I	G	D	S	T	R	Á	G	X
C	K	O	N	Á	R	A	B	E	L	O	W
H	R	I	E	C	H	Y	V	T	I	L	P
L	I	C	Í	N	E	Č	U	E	P	G	X
I	E	I	N	E	T	S	U	P	D	O	S
E	S	B	Z	U	B	K	O	H	Ú	T	J
B	E	Ž	Í	R	K	O	R	U	N	A	U
Ý	N	A	V	O	Ž	I	R	K	U	E	D
W	I	C	A	J	O	V	J	H	N	C	Á
N	E	V	I	N	N	Ý	J	E	Ž	I	Š

OSEMSMEROVKA

VZKRIESENIE UKRIŽOVANÝ ODPUSTENIE

VODCOVIA GOLGOTA BARÁNOK UČENÍCI

HRIECHY NEVINNÝ VOJACI KORUNA

CHLIEB JEŽIŠ PETER JUDÁŠ KOHÚT

PILÁT KRÍŽ HROB VÍNO ZLOČINCI

FINANCOVANIE CIRKEVNÉHO ZBORU
V PODMIENKACH NOVÉHO CIRKEVNÉHO ÚSTAVNÉHO ZÁKONA

Vážení členovia cirkevného zboru, obraciame sa na vás s prosbou, ale aj s dôverou a nádejou.

Cirkevné ústavné pravidlá ECAV na Slovensku sú dnes nastavené tak, že cirkevný zbor, ktorý chce mať riadne zriadené miesto farára, musí finančne prispievať do tzv. Fondu finančného zabezpečenia (FFZ). V opačnom prípade hrozí zrušenie tohto miesta a v konečnom dôsledku aj zlúčenie zboru s iným zborom.
Náš cirkevný zbor sa usiloval tieto pravidlá zmeniť, no zatiaľ bez úspechu. Kým sa situácia nezmení, je potrebné každoročne uhrádzať sumu stanovenú Generálnym biskupským úradom, ktorá sa navyše postupne zvyšuje. Táto suma sa odvíja od odpočtu členov a od počtu miest duchovných v cirkevnom zbore.
Na rok 2026 je pre náš cirkevný zbor stanovená suma **5 984,10 EUR** a CZ ju musí odviesť na účet Generálneho biskupského úradu ECAV v 4 štvrťročných splátkach. Okrem odvodu do FFZ odvádza CZ každoročne aj seniorálny príspevok, ktorý je v tomto roku **311 EUR** (0,60 € na člena CZ) a dištriktuálny príspevok **554 EUR.**
V našom CZ máme schválený cirkevný príspevok v odporúčanej výške 10 EUR, pri počte členov to je ročný **príjem 5 200 EUR**, ktorý nepokryje ani uvedené povinné odvody do FFZ, seniorátu a dištriktu.

Nechceme sa vydať po vzore iných cirkevných zborov cestou administratívneho znižovania (odpisovania) počtu členov, predajom majetku CZ, braním si pôžičiek a/alebo cestou zvyšovania cirkevného príspevku na úkor seniorov, ktorí už dnes znášajú najväčšiu časť finančnej podpory cirkevného zboru. Veď práve dôchodcovia sú často najvernejší a CZ podporujú nielen finančne, ale aj svojou prítomnosťou na Službách Božích a ochotou pomáhať pri prácach a brigádach. Mnohí z nich nezriedka platia cirkevný príspevok (cirkevnú daň) aj za svoje deti a vnúčatá. Pre zaujímavosť – počet členov Bratislavského seniorátu za 5 rokov, ako je zavedený FFZ, klesol o 5 000 členov! Dôvodom masového odpisovania členov v CZ je práve odvádzanie príspevkov do FFZ.

PRAVIDELNÉ DARCOVSTVO
Aby sme dokázali zabezpečiť riadny chod nášho cirkevného zboru aj do budúcnosti, pozývame vás, bratia a sestry z mladšej a strednej generácie, ktorí ste aktívne pracujúci, zapojiť sa **dobrovoľného pravidelného darcovstva**, aby sa zodpovednosť za život a fungovanie nášho cirkevného zboru rovnomernejšie rozložila medzi všetky generácie. Princípom pravidelného darcovstva je, že člen CZ bezhotovostne bankovým prevodom posiela na účet cirkevného zboru mesačne príspevok podľa svojho rozhodnutia a svojich možností. Vďaka tomu sa na chode cirkevného zboru môžu podieľať aj tí členovia, ktorí nie sú pravidelnými návštevníkmi Služieb Božích a cirkevný zbor podporujú len príležitostne alebo vôbec.
Ako to môže vyzerať v praxi? Napríklad: ak člen CZ bude pravidelne mesačne prispievať sumou 5 €, za rok podporí CZ sumou 60 € (pri sume 10 € mesačne podporí cirkevný zbor sumou 120 € atď.).
Pravidelné darcovstvo je, samozrejme, dobrovoľné. Je to však príležitosť, ako môžeme každý podľa svojich možností a dobrovoľnej ochoty niesť spoluzodpovednosť za cirkevný zbor, ktorého sme všetci súčasťou.

AKO MOŽNO FINANČNE PODPORIŤ CIRKEVNÝ ZBOR?
Na záver uvádzame všetky možnosti, ako môžete finančne podporovať svoj cirkevný zbor:

- **oferami a zvončekom** v kostole po Službách Božích (zvonček do misiek, oferu do košíkov v predsieni),
- **cirkevným príspevkom** (cirkevnou daňou) – odporúčaná výška 10 € na osobu (možno prispieť aj viac),
- poukázaním **2 % z dane v prospech OZ „Poľné ľalie**“ v Modre-Kráľovej (všetky vyzbierané finančné prostriedky sú využité výlučne na opravu nehnuteľností vo vlastníctve cirkevného zboru),
- **pravidelným darcovstvom** (mesačne alebo nepravidelne),
- **milodarmi v hotovosti,** ktoré môžete priniesť sestre pokladníčke Márii Steinhübelovej z Národnej ul. (tel. 0918 319 033), príp. na faru sestre zborovej farárke,
- **milodarmi poukázanými bankovým prevodom alebo QR kódom** priamo v bankovej aplikácii na číslo účtu cirkevného zboru v Slovenskej sporiteľni a. s.: SK66 0900 0000 0001 8168 7672.

Dôležité upozornenie! Oficiálny názov účtu CZ obsahuje príliš veľa znakov: „Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Modra-Kráľová“, preto sa vám z dôvodu obmedzeného počtu znakov v bankových aplikáciách zobrazí upozornenie, že názov účtu sa nezhoduje s názvom uvedeným v aplikácii. Ubezpečujeme Vás však, že **číslo bankového účtu je správne** a platba určite smeruje na účet evanj. cirkevného zboru v Modre-Kráľovej.

Od finančnej podpory všetkých nás sa priamo odvíja aj ďalší život a fungovanie cirkevného zboru. Rozsah a kvalita služieb aj stav nehnuteľností sú závislé aj od finančných zdrojov, či ide o prácu s deťmi a mládežou, stretnutia pri jubilejných konfirmáciách, vydávanie zborového časopisu, ale aj o údržbu a opravy našich budov.

POĎAKOVANIE
Ďakujeme všetkým, ktorí už náš zbor podporujú – či už pravidelne alebo jednorazovo. Vaša ochota a vernosť majú veľkú hodnotu. Ubezpečujeme Vás, že s Vašimi finančnými príspevkami sa vždy nakladá a bude nakladať aj v budúcnosti efektívne a transparentne. *Vaša sestra farárka*

Fotky z karnevalu a z nedeľnej detskej besiedky

Deň matiek – 10. máj

OZNAMY

V nedeľu 17. mája o 9.00 h na Službách Božích sa uskutoční uvedenie 6 bratov a sestier za nových členov zborového presbyterstva. Všetci zložia sľub trojjedinému Pánu Bohu, ktorým sa zaviažu verne konať všetky svoje povinnosti. Príďte a zapojte sa do spoločných modlitieb za nových pracovníkov na Pánovej vinici aj vy, aby ich služba bola medzi nami požehnaná.

* * *

Vo svätodušnú nedeľu 24. mája o 9.00 h na Službách Božích bude po spovedi prislúžená Večera Pánova uvedeným členom zborového presbyterstva a všetkým pripraveným bratom a sestrám.

Ponuka letných biblických táborov

DETSKÁ MISIA
Máme dobrú správu.

Miesto konania: Stredisko Detskej misie PRAMEŇ v Častej
Ubytovanie: vo viacposteľových chatkách
Strava: 6x denne
Doprava: individuálna

Termíny pre deti z besiedky:

05. – 11. júla 2026	(pre deti od 7 do 11 rokov)
12. – 18. júla 2026	(pre deti a dorasť – od 7 do 15 rokov)
26. júla – 01. augusta 2026	(pre deti od 7 do 11 rokov)
16. – 22. augusta 2026	(pre deti od 8 do 12 rokov)

Zvýhodnená cena: 240,- EUR (platí pri registrácii a platbe do 30. 04. 2026)
Cena od 01. 05. 2026: 250,- EUR

Termíny pre dorast:

19. – 25. júla 2026	(pre dorast od 15 do 18 rokov)
02. – 08. augusta 2026	(pre deti od 12 do 15 rokov)

Zvýhodnená cena: 270,- EUR (platí pri registrácii a platbe do 30. 04. 2026)
Cena od 01. 05. 2026: 280,- EUR

Úplnú informáciu o všetkých táboroch Detskej misie nájdete na webovej stránke Detskej misie, kde je možné sa aj prihlásiť - treba vyplniť formulár. Link: https://www.detskamisia.sk/letne-tabory-2026.html

---

Telefonický kontakt na zborovú farárku: 0903 957 440
Príspevky do časopisu alebo prípadné pripomienky posielajte elektronicky na adresu: shornanova@gmail.com

Evanjelická ratolesť s prílohami pre mládež a deti, vydáva Cirkevný zbor ECAV v Modre-Kráľovej,
IČO: 34006800
Periodicita: štvrťročník, dátum vydania: január 2026, č. 1, ročník 30
Adresa redakcie: Evanjelický a. v. farský úrad, Národná ul. 27, 900 01 Modra-Kráľová
Šéfredaktorka a grafická úprava: Ing. Božena Uherčíková
Redakčná rada: doc. ThDr. Sidonia Horňanová, PhD., Zuzana Ježová, MUDr. Janka Juranová, Ing. Jana Valachová
Časopis sa distribuuje zadarmo EV 3630/09 ISNN: 133 9 – 052X